

HOLDER JÓZSEF VERSEI

tsu a shvarts meydł

kum, tayere mayne, ikh fir avek veyt dikh,
s' iz mies mir shoy'n do in der fremd,
der klimat der fremder mayn otem dershtikt mir,
di luft do mayn harts mir baklemt.

du fregst mikh, farvos s' iz batribt mayn gemit mir,
farvos azoy troyrik mayn lid,
kum, tayere mayne, ikh zog es dir dort ersht,
vu eybiker zumer dort blit.

neyn, tayere mayn, ikh zog es dir dort nit,
dort veystn altsding shoy'n aleyn,
dort veystn jo ales, dort zestu jo ales,
un fregst mikh keyn kashes mer, neyn.

horkh, vi es brumen di vasern gor vild do,
ot bald jede vel unz farshlingt,
kum liber tsum jarden, mir hern dort beyde,
dos alt-neye lid er unz zingt.

ikh vash in zayn vaser mir reyn oys di oygn,
ikh kuk nit mer keynmol tsurik,
ikh vil shoy'n di froyen, di fremde nit zen mer,
nit veksen mit zey mer keyn blik.

ikh vash oykh di lipn mir toyzntmol reyn op,
ikh kush nit keyn fremde froy mer,
ikh kuk in dayn oyg nor, ikh kus dikh aleyn nor,
un eybike libe dir shver.

mir zetsn zikh beyde arayn in a lodke
un di leygst dayn hant in mayn hant,
in vaser fun jarden, in sheyn dayne oygn
zikh shpiglt dos heylige land.

mir traybn di lodke mit kraft un mit simkhe,
un flien un shvebn geshvind,
sha! stil! ikh her shoy'n vi s' feyft dort un zingt dort,
tsvishn lulvim-tsvaygn der vint!

vos kukstu farvundert mikh haynt on, gelibte?
zog, klingt azoy fremd dir mayn lid?
jo, ikh zhe shoy'n dos land, ikh zhe shoy'n dem jarden,
ikh zhe shoy'n di lodke vos flit.

ikh zhe shoy'n di lodke, mir flien, mir flien,
drik fest zikh, gants fest tsu mayn harts,
du host dos nit moyre, di zun iz tsu shtark do,
du bist jo shoy'n itst azoy shvarts.

ikh zhe shoy'n di lodke, mir shvebn, mir shvebn
oyfn vaser a lustikn tants,
un kumen mir on oyf der tsvayter zayt jarden,
ikh flekht dir a herlekhn krants.

Egy fekete leányhoz

Jöjj, édesem, jöjj, én messze vezetlek,
a föld itten oly idegen,
itt borús az égbolt, lélegzetem elfúl
s vad fájdalom tépi szívem.

Azt kérdezed tőlem, mért bús a lelkem,
és dalom, mely messzire száll.
Jöjj, édesem, jöjj, ott elmondom néked,
hol örökké virul a nyár.

Nem, édesem, nem, mit mondhatok én ott?
ott magad is tudhatod azt,
ott látni fogsz mindent s elmúlik szivedből
a kérdés, mely egyre riaszt.

Oh hallgat a hullám, hogy csapkod üvöltve
– úgy félek még elnyel a hab –
Jöjj a Jordánhoz és hallgassuk együtt,
az ősi és új dalokat.

Én megmosom szememet tiszta vízében,
hogy ne nézzen vissza soha,
s ne gyújtsa vad lángra idegen asszony
lágy, hívogató mosolya.

És megmosom ajkam is ezerszer, ezerszer
– Ne csókoljon több idegent! –
csak téged, téged, kit örökre szeretlek
túl életem és idelent.

És csónakba ülünk, mely könnyű, iramló
– kezemben pihen a kezéd –
s a Jordánnak tükrén s szemeidnek a mélyén
a szent földnek képe rezeg.

És hajtjuk a csónakot boldog örömmel,
gyorsan, hogy a szív elalél...
– s ím hallga, csak hallga! – a pálmaágak közt
dalolva süvöltöz a szél.

Mért nézel ma rám oly ámulva te édes,
mért cseng dalom idegenül?
– Én látom a földet, én látom a Jordánt,
– s a hajót, mely zengve repül.

Én látom a csónakot, mi szállunk, mi szállunk,
oh, légy ma egészen enyém!
csak nem félsz talán, hogy a nap tüze pörköl,
– hisz éj ragyog szemed ivén.

Én látom a csónakot, libegve röpülünk
víg táncsal a hab tetején,
– s ha partra szállunk majd, fejedre virágból
pompás koszorút fonok én.

Régi dal

Még nem halt meg az ének,
Örökké zeng a húrja,
Ha tört benned a lélek,
én átcserelem újra.

Kis furulyám van nekem,
Varázssal szárnyal égre,
A lelkek foltját szépen
Kimossa hóféhérre.

Van egy kis furulyácskám,
Mitől minden kiszépül,
Örökségképpen szállt rám,
Az őseim kezéből.

Pásztor volt egyik, bojtár,
Őrizte kinn a nyáját,
Reámhagyta mint zsolttárt,
Csudálatos nótáját.

S én játszom és víg flótám
Zöld, dús mezőkről repdes.
És hallgatják a nótám
És mindenkinek kedves.

És király nagyapám volt,
Ki hárfán játszott mélán,
Kis pásztorlányért lángolt,
Csak dalát hagyta énrám.

És vagyok félig pásztor
És félig király – trónján,
S ha böjtölök is százszor,
Vidáman szól a nótám.

S ha böjtölök is százszor,
Vidáman szól a nótám.

Az új sátor

Én szőttem új sátort magamnak
a szürkület homályaiból.

Mert álmatlanok az éjjelek
és a nappalok borúsak,
szürkéek, színtelenek a reggelek
és az esték, ó az esték
feketék voltak és sötétek.

Elmentem és szőttem magamnak,
új sátort szőttem magamnak a szürkület
homályaiból,

nem éjjel, sem nappal, sem reggel, nem este
hanem csak szürkület.

Szép, tiszta szürkületek,
tiszták, szomorúak
és én a szomorúságot szeretem,
szomorú vagyok és sokszor nem tudom:
miért,
csak, mintha valaki szerelmes, forrón szeret és
ki tudná: miért.

Hát nincsen oly szép a szomorúság,
mint egy leány vagy asszony,
vagy mit tudom én, ki, mint a
királynő?

Hát nincsenek-é oly szép szemei,
bús-komolyak?

És nem is kíván tőlem semmi
cífraságot, sem díszlépcsőt nem akar, sem
szőnyegborított utakat,
nem kíván tőlem pontos találkoztót sem.

Hanem ha vágyódom utána, eljön
az erdei hervatag úton,
virratag éjeken át,
szürke és színtelen.
szomorú nappalon át;
eljön kora reggel és a
setét és fekete estelen eljön;
felém fut és hozzám simul,
mint a szerelmes és magányos asszony
ágyasházából jött bölcs és fekete
macska.

És zöldelő szemei világolva kigyúlnak
új sátoromban

SZEGEDI ISTVÁN FORDÍTÁSA